

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ **Αριθ. 268/20.5.2008**

Σήμερα ημέρα Τρίτη 20 Μαΐου 2008 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης ο Αντιπρόεδρος Νέστωρ Κουράκης και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Τριδα Αυδή-Καλκάνη, Κωνσταντίνος Τσουράκης και Κωνσταντίνος Αποστολάς. Απόν ο Γιάννης Παπακόστας.

A. Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κατά τη σημερινή συνεδρίαση ασχολήθηκε με την από της εταιρείας **ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.** ιδιοκτήτριας του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού **ALPHA** ενδεχομένη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 13^η Μαΐου 2008.
3. Το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τις ακόλουθες διατάξεις:

I. Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίον η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του ΕΣΡ που είναι ανεξάρτητη αρχή όπως ο νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του κράτους έχει σκοπό την μετάδοση προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας.

II. Το άρθρο 9 παρ. 1, 2 και 5 του Π. Δ/τος 100/2000, κατά το οποίο κάθε πρόσωπο του οποίου από το περιεχόμενο τηλεοπτικής εκπομπής προσβάλλονται δικαιώματα όπως η προσωπικότητα, η τιμή, η υπόληψη, ο ιδιωτικός και οικογενειακός βίος δικαιούται να ζητήσει την επανόρθωση από το σταθμό που μετέδωσε την επίμαχη εκπομπή και αν το αίτημα απορριφθεί, διαβιβάζεται υποχρεωτικώς με την αιτιολογημένη απορριπτική απόφαση στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, το

οποίο αποφασίζει με αιτιολογημένη απόφασή του, περί αποδοχής ή όχι της αιτήσεως προς αποκατάσταση της τιμής του αιτούντος.

III. Το άρθρο 3 παρ. 1 εδαφ. β και παρ. 2 εδ. ε του Ν. 2328/1995, κατά το οποίο οι κάθε είδους εκπομπές που μεταδίδουν οι τηλεοπτικοί σταθμοί πρέπει να σέβονται την προσωπικότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή μεταδίδονται το όνομα ή στοιχεία επαρκή για τον προσδιορισμό του και οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές διέπονται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας και του ιδιωτικού βίου του ατόμου.

IV. Το άρθρο 9 παρ. 2 του Π.Δ/τος 77/2003, κατά το οποίο, τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, δεν επιτρέπεται η προσβολή της προσωπικότητας, της τιμής και της αξιοπρέπειάς τους, πρέπει να γίνονται σεβαστά η ιδιωτική και οικογενειακή τους ζωή, η επαγγελματική τους δραστηριότητα και το δικαίωμα έκφρασής τους και η άσκηση κριτικής δεν είναι ασυμβίβαστη με το σεβασμό των δικαιωμάτων των εμφανιζόμενων ή αναφερόμενων προσώπων

V. Το άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. β και ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίον το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

B. Αιτιολογικό

Εκ των στοιχείων του φακέλου, των ενώπιον του Συμβουλίου τούτου εξηγήσεων του εκπροσώπου του τηλεοπτικού σταθμού **ALPHA** του υποβληθέντος υπομνήματος και της παρακολούθησής από μαγνητοταινία της εκπομπής «ΤΟ ΚΟΥΤΙ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ» της 11.12.2007, προέκυψαν τα ακόλουθα:

Σήμανση: 2^ης κατηγορίας (κατάλληλο-επιθυμητή η γονική συναίνεση).

Διάρκεια επεξήγησης: κατά την έναρξη για 34 δευτερόλεπτα.

Διάρκεια σήμανσης: κατά την έναρξη επί 2 λεπτά, για τις επόμενες 3 συνολικά διακοπές για διαφημιστικό διάλειμμα επί 1 λεπτό.

Παρουσιαστής: κ. Κώστας Βαξεβάνης

Παρουσιαστής: *Τον Ιούνιο του 2006 (προβάλλονται τα σχετικά δημοσιεύματα στην οθόνη), η εφημερίδα ΕΘΝΟΣ προχωρά σε ένα συγκλονιστικό δημοσίευμα· σύμφωνα με το δημοσίευμα, 230 άνθρωποι σε δύο κρατικά νοσοκομεία της Αθήνας, το ΤΖΑΝΕΙΟ και τη ΣΩΤΗΡΙΑ, έχουν εν αγνοία τους ενταχθεί σε ιατρικές μελέτες που γίνονται παράνομα. (προβάλλεται σχετικό έγγραφο του ΕΟΦ με θέμα «Περί διεξαγωγής κλινικών μελετών στο ΤΖΑΝΕΙΟ Νοσοκομείο», σύμφωνα με το οποίο διευκρινίζει ότι: «1) ο ΕΟΦ είναι ο αρμόδιος φορέας για την έγκριση και παρακολούθηση των κλινικών μελετών στην Ελλάδα, 2) Οι κλινικές μελέτες με την επωνυμία «CASINO» και «RELIVE» δεν έχουν λάβει άδεια διεξαγωγής, 3) Η κλινική μελέτη με την επωνυμία «LEVICAR» έχει εγκριθεί από τον ΕΟΦ για 13 ερευνητικά κέντρα νοσοκομείων, στα οποία όμως δεν περιλαμβάνονται τα Νοσοκομεία «ΤΖΑΝΕΙΟ» και «ΣΩΤΗΡΙΑ». Η έρευνα του θέματος από τον ΕΟΦ συνεχίζεται.) Το παράνομο, στη συγκεκριμένη περίπτωση σημαίνει χωρίς να το ξέρουν οι ασθενείς και χωρίς να υπάρχει άδεια για τις ιατρικές μελέτες από τα ίδια τα νοσοκομεία και τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων. Η υπόθεση είναι τεράστια, πόσο μάλλον όταν ο γιατρός που κατηγορείται,*

είναι ένας γνωστός καρδιολόγος, ο Στέφανος Φούσας (προβάλλεται φωτογραφία του κ. Φούσα με καλυμμένα τα μάτια του). Λίγες μέρες μετά την αποκάλυψη, ο ίδιος ο υφυπουργός υγείας διαβεβαιώνει πως δεν υπάρχει πρόβλημα. Ο κ. Φούσας, αδερφός του βουλευτή της ΝΔ, δεν έκανε ιατρικές μελέτες ώστε να χρειάζεται άδεια και συναίνεση ασθενών, αλλά απλή καταγραφή στατιστικών στοιχείων (προβάλλεται μέρος εγγράφου που τιτλοφορείται «Δήλωση συγκατάθεσης») από την χορήγηση των φαρμάκων στους ασθενείς. Αυτό υποστηρίζει και σήμερα ο κ. Γιαννόπουλος.

Δήλωση κ. Γιαννόπουλου: Υπήρξε ένα δημοσίευμα, εδώ και κάνα 2 χρόνια θαρρώ. Ήταν μία μελέτη παρατήρησης, που ήταν στο επίπεδο, ας το πούμε μία πολυκεντρική παρατήρηση ενδονοσοκομειακή-ενδοκλινική. Και είχα ασχοληθεί με το θέμα όταν ήμουν υφυπουργός. Ήταν περί το 2003, μια μελέτη πάνω ακριβώς σε διάφορα σκευάσματα τα οποία χρησιμοποιούνται, εχορηγούνται στην καρδιακή ανεπάρκεια σε δυσπνοικούς ασθενείς. Και γινόταν μια παρατήρηση αν υπήρχε βελτίωση της δύσπνοιας που παρουσίαζαν και των κλινικών σημείων με τη χρήση διαφόρων φαρμάκων που κυκλοφορούσαν. Άλλο το να κυκλοφορεί ένα φάρμακο και άλλο το να είναι στη φάση 3, που είναι υπό κυκλοφόρηση. Τότε, το 2003, δεν υπήρχε πλαίσιο λειτουργίας και βέβαια αυτή ήταν μια κλινική παρατήρηση η οποία έγινε στο ΤΖΑΝΕΙΟ στο νοσοκομείο, το πρώην Λοιμοδών στην Αγ. Βαρβάρα και στη ΣΩΤΗΡΙΑ. Βγάλανε κάποια συμπεράσματα οι συνάδελφοι, τα παρουσίασαν και βέβαια, σας είπα ότι ήταν σε μία περίοδο που από ότι είχαμε τότε ασχοληθεί με το θέμα που δεν υπήρχε συγκεκριμένη απαίτηση αδειοδότησης εκ μέρους του ΕΟΦ. Σε μία τέτοια παρατήρηση απλή που ήταν σας είπα μία ενδονοσοκομειακή υπόθεση σε ήδη κυκλοφορούντα φάρμακα.

Παρουσιαστής: Το ιστορία ξεχάστηκε, αλλά κάποιοι από αυτούς που συμμετείχαν στις μελέτες του γιατρού, πέθαναν. Αυτός ήταν ο λόγος που αποφασίσαμε να ψάξουμε αυτήν την υπόθεση.

Δήλωση κ. Καπάτσου (γιος καρδιακού ασθενούς): Ο πατέρας μου είχε πρόβλημα καρδιακής ανεπάρκειας και μετά από μια κρίση τον πήγαμε στο ΤΖΑΝΕΙΟ. Του κάνανε μια φαρμακευτική αγωγή, την οποία εμείς δεν ξέραμε τι γίνεται, ήρθε ο άνθρωπος εδώ και από κει μετά από έναν μήνα ήταν ένα πράγμα ζαπλωμένο σε ένα κρεβάτι, το οποίο ούτε μπορούσε να αυτοσυντηρηθεί, η ποιότητα ζωής του ήταν χάλια, μετά από 2 χρόνια, 2,5 πέθανε και μετά τον θάνατό του μάθαμε εμείς ότι μέσα εκεί του κάνανε μία μελέτη η οποία λεγόταν μελέτη CASINO. Του βάζανε έναν ορό, ο οποίος ήταν ένας κίτρινος ορός και τον είχαν τυλίξει από έξω με ασημόχαρτο. Και αυτό μας έκανε εντύπωση γιατί είχε ξανανοσηλευτεί και δεν είχαμε δει κάτι τέτοιο. Αλλά, δημόσιο νοσοκομείο ήτανε, τους είχαμε εμπιστοσύνη. Η μητέρα μου ήταν 24 ώρες το 24ωρο εκεί, δεν τον άφηνε μόνο του, ποτέ δεν την ρωτήσανε δεν της είπαν να υπογράψει τίποτα, ούτε τον ίδιο, τίποτα. Όταν βγήκε από το ΤΖΑΝΕΙΟ μας έκανε εντύπωση ότι ήταν το μόνο νοσοκομείο που μας έπαιρνε τηλέφωνο σχεδόν κάθε 10-15 μέρες να μας ρωτήσει πώς πάει η υγεία του. Και εμείς λέγαμε ότι μπράβο το ΤΖΑΝΕΙΟ, οι άνθρωποι ενδιαφέρονται. Πέρασε ο καιρός, και η υγεία του από εκείνη την ημέρα άρχισε να χειροτερεύει συνέχεια. Με αποτέλεσμα, ο άνθρωπος να μείνει κατάκοιτος. Τα έφερε η τύχη έτσι και πέθανε μέσα στο ΤΖΑΝΕΙΟ και το βράδυ που πέθανε, χάθηκε ο φάκελός του. Ο ιατρικός του φάκελος. Πήγαμε να ρωτήσουμε για τον φάκελό του, μετά όταν πέθανε 2^η, 3^η μέρα και μας λένε ότι χάθηκε. Και αναγκαστήκαμε και πήραμε εισαγγελική εντολή για να ξαναβγεί. Και μας δώσανε τον φάκελό του αλλά από το 2004 και μετά. Την επίμαχη περίοδο, έχει χαθεί.

Παρουσιαστής: Ο καρδιολόγος Στέφανος Φούσας μαζί με μια ομάδα γιατρών έκανε 2 μελέτες σε 2 νοσοκομεία της Αθήνας, το ΤΖΑΝΕΙΟ και τη ΣΩΤΗΡΙΑ. Οι ιατρικές αυτές μελέτες δεν είχαν άδεια, είχαν τις κωδικές ονομασίες CASINO και RELIVE. Στην πρώτη μελέτη (προβάλλεται φάκελος που αναγράφει «CASINO» και στη συνέχεια

άλλος φάκελος όπου αναγράφεται «RELIVE»), την CASINO ο γιατρός προσπάθησε να αποδείξει πως ένα ακριβό φάρμακο για την καρδιά, όταν χορηγείται έχει καλά αποτελέσματα, καλύτερα από την χορήγηση ενός φθηνότερου φαρμάκου. Στη δεύτερη μελέτη την RELIVE προσπάθησε να δείξει τις επιπτώσεις που είχε η σταδιακή χορήγηση του ακριβού φαρμάκου σε κάποιον ασθενή.

Σπηκάτζ: Το φάρμακο με την δραστική λεβοσιμενδάνη, στοιχίζει 800 € και παράγεται από την εταιρία Abbot. Το φάρμακο με την δραστική ουσία δοβουταμίνη κοστίζει μόλις 8 €. Στη μελέτη CASINO, ο καρδιολόγος χώρισε ασθενείς με καρδιακή ανεπάρκεια σε 3 κατηγορίες: η πρώτη κατηγορία έπαιρνε το ακριβό φάρμακο, η δεύτερη το φθινό, ενώ η τρίτη έπαιρνε placebo. Σύμφωνα με την διεθνή ιατρική ορολογία, placebo είναι το εικονικό φάρμακο. Ο γιατρός και η ομάδα του, σε 77 άτομα δεν έδιναν φαρμακευτική αγωγή για την καρδιακή ανεπάρκεια. 77 ασθενείς δηλαδή, είχαν μπει στο νοσοκομείο με καρδιακή ανεπάρκεια και δεν έπαιρναν φάρμακα για να κρατηθούν στη ζωή χωρίς να το ξέρουν.

Δήλωση κ. Καπάτσου: Όταν δεν έχουμε υπογράψει εμείς, δεν έχει υπογράψει η μητέρα μου, δεν έχει υπογράψει ο ίδιος, δεν μας έχουν ρωτήσει καν γιατί για να γίνει κάποια μελέτη σε έναν ασθενή, ο ασθενής πρέπει να ασφαλιστεί, πρέπει να έχει εγκριθεί από το επιστημονικό συμβούλιο του νοσοκομείου, πρέπει να έχει εγκριθεί από τον ΕΟΦ. Όλα αυτά από ό,τι ξέρω, δεν έχει γίνει τίποτα (προβάλλεται η πρώτη σελίδα τεύχος της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και η απόφαση με αριθμό ΔΥΓ3/89292: Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την αντίστοιχη Κοινοτική σύμφωνα με την Οδηγία 2001/20/ΕΚ της 4^{ης} Απριλίου 2001 «για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή ορθής κλινικής πρακτικής κατά τις κλινικές μελέτες φαρμάκων προοριζόμενων για τον άνθρωπο»). Ο άνθρωπος ήταν ένα πειραματόζωο για αυτούς. Κάνανε τα πειράματά τους, και τον πετάζανε. Το καταλάβαινε από μόνος του ότι «όποτε βγαίνω είμαι χειρότερα».

Παρουσιαστής: Ζητήσαμε από τον καρδιολόγο, Στέφανο Φούσα να μας απαντήσει για όσα τον κατηγορούν. Ο κ. Φούσας δεν δέχτηκε να μιλήσει στην κάμερα αλλά μας συνάντησε και είπε ότι δεν έκανε τίποτα άλλο από κάποιες στατιστικές μελέτες· μελετούσε δηλαδή στατιστικά και μόνο την επίδραση που είχαν τα φάρμακα που χορηγούσε στην κλινική έτσι και αλλιώς μετά από μερικούς μήνες. Ο κ. Φούσας μας έφερε μάλιστα και μία ανακοίνωση του Ιατρικού Συλλόγου Πειραιά στον οποίο ανήκει, που λέει ότι ένας γιατρός μπορεί κάλλιστα να κάνει στατιστικές μελέτες. Οι απαντήσεις του κ. Φούσα βασίζονται στην παραδοχή ότι έκανε στατιστικές μελέτες. Ο κ. Φούσας όμως δεν έκανε στατιστικές μελέτες· δεν το λέμε μόνο εμείς, το αποδεικνύουν τα ίδια τα έγγραφα που έχει καταθέσει σε συνέδρια αλλά και δημόσιες υπηρεσίες. Στις 17 Σεπτεμβρίου 2003, ο κ. Φούσας ανακοίνωσε στο Συνέδριο του Αμερικανικού Κολεγίου Καρδιολογίας τα αποτελέσματα της έρευνάς του. Και όπως ανακοινώνει στο συνέδριο, η έρευνά του δεν είναι στατιστική, όπως υποστηρίζει σήμερα αλλά (προβάλλονται αποσπάσματα, πιθανώς από 2 επιστημονικές ανακοινώσεις στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Στην ελληνική ανακοίνωση, έχει υπογραμμιστεί και εμφανίζονται σε zoom οι φράσεις «μία αδρανής ουσία (placebo)», «Η μελέτη είναι διπλή τυφλή που σημαίνει ότι ούτε εσείς, ούτε οι γιατροί σας, ούτε οι νοσοκόμοι σας θα ξέρουν σε ποια ομάδα έχετε περιληφθεί») «διπλά τυφλή τυχαιοποιημένη με placebo». Τι σημαίνουν αυτά; Δεν θα πούμε εμείς, αλλά οι ίδιες οι μελέτες. Σύμφωνα με τον ορισμό που περιγράφεται σε όλες τις επιστημονικές μελέτες, «διπλή τυφλά τυχαιοποιημένη» σημαίνει πως ούτε οι ασθενείς, αλλά ούτε και οι γιατροί, ούτε και οι νοσοκόμοι θα ξέρουν σε ποια ομάδα ανήκουν οι ασθενείς. Σε αυτού του είδους την έρευνα, ο ασθενής παίρνει αγωγή όχι με βάση την κλινική ανάγκη, αλλά τις ανάγκες της έρευνας. Placebo,

σημαίνει στην παγκόσμια ιατρική βιβλιογραφία «εικονικό φάρμακο». Ο καρδιολόγος Φούσας δεν κατέγραφε αποτελέσματα χορήγησης φαρμάκου που έτσι και αλλιώς θα έδινε, αλλά με τυχαίο τρόπο, φάρμακο ή μη-φάρμακο. Για αυτό το λόγο, σύμφωνα με τις μαρτυρίες, ο ορός που περιείχε το φάρμακο ή το μη-φάρμακο ήταν πάντα καλυμμένος.

Δήλωση κ. Καπάτσου: Ξαφνικά, του βάλανε αυτόν τον κίτρινο ορό και από ό,τι ξέρω ήταν τρία τα φάρμακα. Ένα ήταν το κανονικό, ένα ήταν ημί και ένα ήταν εντελώς νερό με χρώμα, για να γίνει η μελέτη. Και βλέπανε αντιδράσεις ψυχολογικές. Εγώ, θέλω να ξέρω ο πατέρας μου αν το συγκεκριμένο του δημιούργησε αυτό το πρόβλημα. Για αυτό το ψάχνω κιόλας. Αυτό. Και όταν βλέπεις τώρα έναν ορό τυλιγμένο με ασημόχαρτο, εντάξει. Το 2007 είμαστε, δημόσιο νοσοκομείο. Σου κάνει μία εντύπωση.

Παρουσιαστής: Αυτός είναι ο ατομικός φάκελος κάποιου ασθενή (προβάλλεται ο σχετικός φάκελος στην οθόνη) που συμμετείχε στην ιατρική μελέτη του γιατρού Φούσα, στην μελέτη CASINO, η οποία δεν είχε άδεια. Πάνω, έχει σημειωθεί η λέξη «θάνατος». Κανένας δεν γνωρίζει γιατί κανένας δεν εξέτασε για να δει αν ο θάνατος προήλθε ως φυσικό επακόλουθο της ασθένειας, της καρδιακής ανεπάρκειας ή αν προήλθε από το γεγονός ότι στον ασθενή αυτό δεν χορηγήθηκε πραγματικό φάρμακο αλλά εικονικό φάρμακο. Ο γιατρός Φούσας και η ομάδα του δεν συμμετείχαν σε στατιστική μελέτη όπως λένε αλλά σε ένα διεθνές πείραμα, το CASINO, το οποίο τελικά διακόπηκε λόγω της μεγάλης θνησιμότητας των ασθενών. Αυτό δεν το λέμε εμείς, αλλά ένα μεγάλο επιστημονικό περιοδικό, το Journal of Cardiology.

Δηλώσεις κ. Καρανικολού (γιος καρδιακού ασθενούς): Δεν μας ενημέρωσε ποτέ κανείς για την έρευνα αυτή που έγινε στο νοσοκομείο ΣΩΤΗΡΙΑ ή και στο ΤΖΑΝΕΙΟ από ό,τι έμαθα. Εκ των υστέρων το μάθαμε, από τα δημοσιεύματα και απορούμε γιατί δεν μας ενημέρωσε κανείς για το θέμα αυτό. 3-4 μήνες μετά την έξοδο της μητέρας μου από το νοσοκομείο ΣΩΤΗΡΙΑ, με πήρε τηλέφωνο ένας γιατρός ο οποίος ενδιαφέρθηκε για το πώς πάει η υγεία της. Δηλαδή, με ρώτησε αν πρώτα από όλα είναι στη ζωή, μετά από τη στιγμή που είναι στη ζωή πώς πάει η υγεία της, δηλαδή αν είναι καλά κλπ. Πάρα πολύ ενδιαφέρον, το οποίο για δημόσιο νοσοκομείο ήταν πρωτόγνωρο αυτό το θέμα και σχολιάστηκε στην οικογένεια και λέμε «μπράβο, πάρα πολύ καλό». Αυτός ο άνθρωπος είπε ότι ήταν ο γιατρός ο οποίος την παρακολουθούσε και φρόντιζε για την αγωγή της μέσα στο νοσοκομείο. Εκ των υστέρων προφανώς, ο άνθρωπος αυτός ρώταγε, είχε άλλους σκοπούς και ρώταγε άλλα πράγματα.

Παρουσιαστής: Η CASINO (προβάλλεται μέρος επιστολής κ. Φούσα που απευθύνεται στο επιστημονικό συμβούλιο του Τζάνειου νοσοκομείου, με θέμα «έγκριση διεξαγωγής της μελέτης RELIVE σε ασθενείς με οξεία απορύθμιση γνωστής χρόνιας καρδιακής ανεπάρκειας») δεν είναι η μόνη παράνομη μελέτη της ομάδας Φούσα. (προβάλλονται τα αντίστοιχα έγγραφα ή μέρος αυτών στην οθόνη) Στις 30 Μαΐου του 2005, ο κ. Φούσας κάνει αυτή τη φορά αίτηση στην επιστημονική επιτροπή του νοσοκομείου για να πάρει άδεια για μία άλλη ιατρική μελέτη. Είναι η μελέτη με την ιατρική ονομασία RELIVE. Δεν παίρνει άδεια. Επιμένει, κάνοντας ακόμα 2 αιτήσεις, αλλά και αυτές απορρίπτονται. Παρόλα αυτά, ο καρδιολόγος έχει ήδη σε εξέλιξη την ιατρική μελέτη παράνομα. Αυτός (προβάλλεται ο σχετικός ιατρικός φάκελος) είναι ένας από τους φακέλους της ιατρικής μελέτης RELIVE που ήταν σε εξέλιξη παράνομα. Στον φάκελο πάνω, με ημερομηνία «24 Ιουνίου 2005», γράφεται πως ο ασθενής αρνήθηκε να συνεχίσει. Άρα λοιπόν, ήταν σε εξέλιξη. Το τραγικό είναι πως η μελέτη αυτή (προβάλλεται απόσπασμα περιγραφής ιατρικής μελέτης από την αίτηση του κ. Φούσα που έχει προβληθεί νωρίτερα, όπου αναφέρεται στην χορήγηση Λεβοσιμεντάνης) προβλέπει την κατά διαστήματα χορήγηση λεβοσιμενδάλης, ή εικονικού φαρμάκου σε ασθενείς με καρδιακή ανεπάρκεια. 600 άτομα θα έπαιρναν

φάρμακο και 600 θα έπαιρναν εικονικό φάρμακο χωρίς να το ξέρουν. Δεν υπάρχει διεθνώς εμπειρία για ασφαλή χρήση ακόμα και του φαρμάκου κατά διαστήματα, πόσο μάλλον του ψεύτικου φαρμάκου.

Σπηκάζ: Στην προσπάθειά του ο καρδιολόγος κ. Φούσας να πάρει άδεια για την παράνομη μελέτη του, επιχειρηματολογεί στα έγγραφά του υπέρ της προηγούμενης που υποτίθεται πως ήταν απλή καταγραφή στατιστικών στοιχείων (προβάλλεται ξανά μέρος της αίτησης του κ. Φούσα). Αφελώς, ή πολύ σίγουρος για το ότι δεν κινδυνεύει να αποκαλυφθεί, αποκαλύπτει στο έγγραφό του πως έχει κάνει την διπλά τυφλή και τυχαιοποιημένη μελέτη CASINO με χρήση εικονικού φαρμάκου. Όχι πάντως στατιστική μελέτη (απομονώνεται τμήμα της αίτησης του κ. Φούσα όπου αναγράφεται: «Σε μια σειρά προηγούμενων μελετών έχει αποδείξει την υπεροχή της έναντι τόσο του εικονικού φαρμάκου, όσο και των κλασσικών ινοτρόπων κατά τη φάση της οξείας απορύθμισης»).

Παρουσιαστής: Την περίοδο που δημιουργήθηκε ο θόρυβος για τις μελέτες Φούσα, ο ΕΟΦ έβγαλε μία ανακοίνωση στην οποία έλεγε ότι οι 2 μελέτες του κ. Φούσα δεν είχαν κάποια έγκριση από τον ΕΟΦ. Λίγο αργότερα μάλιστα, γνωστοποίησε πως έκανε ισχυρή επίπληξη στον κ. Φούσα και την ομάδα του. Μόνο αυτό. Καμία ουσιαστική έρευνα δεν έγινε για το αν πέθαναν άνθρωποι, ή μάλλον για το αν αυτοί που πέθαναν είχαν σχέση με την φαρμακευτική αγωγή με το ότι δηλαδή αντί να πάρουν το κανονικό τους φάρμακο, έπαιρναν ένα εικονικό φάρμακο. Όσοι από τους συγγενείς θέλησαν να ψάξουν τις υποθέσεις των συγγενών τους, βρέθηκαν σε αδιέξοδο. Σε ένα αδιέξοδο που δημιουργούσε μάλλον η διαφαινόμενη πολιτική κάλυψη.

Δηλώσεις κ. Καπάτσου: Δεν μας δίνανε τίποτα! Δηλαδή, αν δεν πηγαίναμε στον εισαγγελέα, δεν μας δίνανε τίποτα. Και ο τρόπος τους δηλαδή όταν πηγαίναμε στο νοσοκομείο, ήταν απαράδεκτος. Δηλαδή προκλητικός, και καλά «τι θέλετε, τι ψάχνετε».

Δημοσιογράφος: Ένωθες εσύ ότι κάτι κάλυπταν;

Καπάτσος: Ε, λογικά.

Δηλώσεις κ. Καρανικολού: Δεν μας είπαν ότι αυτός ο άνθρωπος θα έχει συμμετοχή σε ένα πείραμα, θα γίνει πειραματόζωο τέλος πάντων σε ένα τέτοιο πείραμα και τι συνέπειες θα υπάρχουν. Αυτός ο άνθρωπος μπήκε με καρδιά και μπαϊνόβγαινε με νεφρικές ανεπάρκειες. Ήταν δηλαδή εκ των πραγμάτων φυσιολογικό ότι κάποια στιγμή θα έρθει το μοιραίο. Εμείς βέβαια το συνδύασαμε ότι έτσι ήταν γραφτό να γίνει. Αλλά τώρα, αν το συνδυάσουμε και όλα αυτά που γίνονται, λέμε γιατί να μην είναι από κάποιο φάρμακο που τους δίνανε;

Παρουσιαστής: Το κράτος ωστόσο, ο ίδιος ο υφυπουργός έδωσε τη σαφή εικόνα για το αν μπορούσαν οι συγγενείς να βρουν κάπου να ακουμπήσουν. Χωρίς έρευνα, χωρίς καταθέσεις, χωρίς πειθαρχικές διώξεις. Το συμπέρασμα είχε βγει και σίγουρα δεν ήταν επιστημονικό.

Δηλώσεις κ. Γιαννόπουλου: Από την πληροφόρηση την οποία είχα από την ερευνητική αυτή ομάδα των συναδέλφων, δεν χρησιμοποίησαν placebo φάρμακα, απλούστατα αυτοί οι οποίοι δεν παίρνανε φάρμακα και δεν εκρίθη αναγκαίο το να πάρουν φάρμακα γιατί η κλινική τους εικόνα δεν ήταν αυτή η οποία απαιτούσε φάρμακα, χαρακτηρίστηκαν ότι ήταν σε placebo στάδιο. Διότι, τα φάρμακα τα οποία χορηγούσαν τότε στην καρδιακή ανεπάρκεια ήταν διουρητικά, αναστολείς του Β μεταδοτικού ενζύμου, αυτά τα κλασσικά φάρμακα τα οποία δίνουν, ήταν δηλαδή μία παρατήρηση. Νομίζω ότι εκείνη εκεί την εποχή που έγινε η συγκεκριμένη μελέτη γιατί δόθηκε έτσι και μια μεγάλη διάσταση στο θέμα αυτό δεν ήταν κάτι το οποίο ήταν παράνομο ή έκνομο. Ήταν κάτι το οποίο γινόταν και σε άλλα επίπεδα και από άλλες μελετητικές ομάδες για άλλα φάρμακα, είτε χημειοθεραπευτικά, είτε σκευάσματα τα οποία μπαίνανε στην λογική της απλής παρατήρησης που ήταν μέσα στο πλαίσιο λειτουργίας των κλινικών.

Σπηκιάς: Ο υφυπουργός λοιπόν έβγαλε το συμπέρασμα για απλή κλινική μελέτη στατιστικής φύσης. Γιατρός ο ίδιος, μιλάει για «placebo στάδιο». Να αγνοεί άραγε πως δεν υπάρχει «placebo στάδιο» παρά μόνο placebo σκεύασμα; Και αυτό σημαίνει εικονικό σε όλα τα ιατρικά βιβλία του κόσμου; Μη-φάρμακο δηλαδή. Ο ΕΟΦ αναγνωρίζει ενοχή αλλά κάνει σύσταση και μόνο (προβάλλεται στην οθόνη μέρος του σχετικού εγγράφου του ΕΟΦ και υπογραμμισμένη η φράση «αυστηρή σύσταση για τη μη τήρηση των απαιτούμενων διαδικασιών»). Ο υπουργός αποφαινεται πως επρόκειτο για στατιστική μελέτη. Τι από τα 2 ισχύει; Ποια έρευνα έγινε τελικώς; Ποιοι ασθενείς κατέθεσαν; Ποιοι γιατροί κλήθηκαν να πουν άποψη; Εξέτασε ο ΕΟΦ αν υπήρξαν θύματα από αυτήν την ιατρική μελέτη, την οποία θεωρεί παράνομη αλλά φτάνει μέχρι τον χαρακτηρισμό και μόνο;

Παρουσιαστής: Τους 3 μήνες που διήρκεσε η έρευνά μας για τις παράνομες ιατρικές μελέτες και τα πειράματα στην Ελλάδα απευθυνθήκαμε στον αρμόδιο οργανισμό για να πάρουμε απαντήσεις. Με αλληπάλληλες επιστολές αλλά και τηλεφωνήματα, ζητήσαμε από τον ΕΟΦ να μας απαντήσει αν έχει ελέγξει τις υποθέσεις αυτές, αν υπήρξαν συμπεράσματα, αν υπήρξαν παρανομίες και τι μέτρα πάρθηκαν. Η τακτική η οποία αντιμετωπίσαμε, ήταν μία καθαρή κοροϊδία. Ήταν μία προσβολή, όχι μόνο για την δημοσιογραφική οντότητα, αλλά για την νοημοσύνη μας. Ο κύριος πρόεδρος ήταν συνεχώς σε κάποιες επαφές και συναντήσεις. Οι αρμόδιοι υπάλληλοι δεν απαντούσαν καν στο τηλέφωνο αφότου έμαθαν τι είναι αυτό που ζητάμε. Δεν μας απάντησαν ούτε όταν ανακαλύψαμε και τους γνωστοποιήσαμε πως μία υπάλληλος του ΕΟΦ είχε άμεση σχέση και ευθύνη με κάποια από τα πειράματα και τις μελετητικές διαδικασίες.

Παρουσιαστής-αποφώνηση: Οι μεγάλες βιομηχανίες φαρμάκου ζοδεύουν κάθε χρόνο γύρω στα 14 δις δολάρια για να δοκιμάσουν τα νέα τους φάρμακα σε ανθρώπους. Είναι μία διαδικασία με μεγάλο ρίσκο, αλλά που ενδεχομένως είναι επιστημονικά. Το θέμα είναι κατά πόσο τηρούνται οι κανόνες δεοντολογίας. Το 80% των φαρμάκων που δοκιμάζεται σε ανθρώπους για να μπουν στην κυκλοφορία, τελικώς δεν μπαίνουν επειδή κρίνονται ακατάλληλα. Οι κανόνες δεοντολογίας δεν μπορούν να θεσπίζονται και να εφαρμόζονται αφεαυτού από τις βιομηχανίες φαρμάκων. Ο κανόνας μίας βιομηχανίας είναι το κέρδος. Αυτός λοιπόν που πρέπει να θέσει και να ελέγξει τους κανόνες, είναι ο ίδιος ο κρατικός μηχανισμός. Στην Ελλάδα, αυτοί οι ελεγκτικοί μηχανισμοί μοιάζουν να έχουν κάποια κοινά γρανάζια με αυτούς που πρόκειται να ελέγχουν. Καλό σας βράδυ.

Κατά την 11.12.2007, η εκπομπή του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο ΤΟ ΚΟΥΤΙ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ αναφέρθηκε στον διευθυντή της καρδιολογικής κλινικής του Τζανεϊού Πειραιώς Στεφάνου Φούσα, ο οποίος με την από 24.12.2007 αίτησή του προς τον τηλεοπτικό σταθμό, αξίωσε την κατά το άρθρο 9 του Προεδρικού Διατάγματος 100/2000 την αποκατάσταση της δια της ως άνω εκπομπής προσβληθείσης τιμής του. Καίτοι κατά την παράγραφο 2 του αυτού άρθρου έπρεπε να αποφανθεί επί του αιτήματος εντός δύο ημερών να ενημερώσει περί τούτου τον ενδιαφερόμενο και αν απορρίψει το αίτημα να το διαβιβάσει υποχρεωτικώς μαζί με την αιτιολογία της απόρριψης εντός 24 ωρών στο Ε.Σ.Ρ., ο τηλεοπτικός σταθμός, όπως ομολογεί με το υπόμνημά του, δεν εξεπλήρωσε την εν λόγω υποχρέωση ισχυριζόμενος ότι η προαναφερθείσα αίτηση επανόρθωσης δεν περιείχε το από την διάταξη 2 του αυτού άρθρου οριζόμενο αίτημα. Όμως κατά την αληθή έννοια των ως άνω διατάξεων, ο τηλεοπτικός σταθμός όφειλε και στην περίπτωση που όπως ισχυρίζεται η ως άνω αίτηση ήταν αόριστη, να εκδώσει περί τούτου απόφαση και να

υποβάλει αυτήν στο Ε.Σ.Ρ. το οποίο ενδεχομένως θα είχε διαφορετική κρίση περί του ορισμένου ή αορίστου της αιτήσεως. Όμως πέραν αυτής της πλημμέλειας, κατά την διάρκεια της εκπομπής η οποία αφορούσε έρευνα σχετική με ιατρικές μελέτες και πειράματα που ενδεχομένως είχαν πραγματοποιηθεί στα νοσοκομεία Τζάνειο και Σωτηρία, αναφέρθηκε το ονοματεπώνυμο και προβλήθηκε η φωτογραφία του καταγγέλλοντος, χωρίς να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία περί συμμετοχής του σε παράνομες ενέργειες. Ειδικότερα αναφέρθηκε ότι έγινε χρήση πειραματικώς μη εγκεκριμένων φαρμακευτικών σκευασμάτων σε ανυποψίαστους ασθενείς, χωρίς να υπάρχει περί τούτου κανένα αποδεικτικό στοιχείο, με αποτέλεσμα την προσβολή της τιμής και υπολήψεως του καταγγέλλοντος. Πρόκειται περί εκπομπής δια της οποίας προσβλήθηκε η τιμή και η υπόληψη του καταγγέλλοντος. Για τις εν λόγω εκτροπές, ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση του προστίμου.

Λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της παραβάσεως, του εκ 14,1 % μεριδίου τηλεθεάσεως που συγκέντρωσε το πρόγραμμα κατά την τηλεοπτική περίοδο 2006-2007, της εξ 134.843.233 ευρώ διαφημιστικής δαπάνης του έτους 2006, του εξ 28.370.985.524 δραχμών ύψους της επένδυσης που έχει πραγματοποιηθεί από τον εν λόγω σταθμό και του γεγονότος ότι έχουν επιβληθεί στον αυτό σταθμό με τις αποφάσεις 201/2002, 203/2002, 214/2002, 4/2002, 68/2002, 78/2002, 91/2002, 108/2002, 114/2002, 127/8.1.2003, 207/1.4.2003, 219/8.4.2003, 328/22.7.2003, 335/22.7.2003, 336/22.7.2003, 387/2.12.2003, 393/10.12.2003, 409/23.12.2003, 10/20.1.2004, 17/27.1.2004, 126/6.5.2004, 188/22.6.2004, 245/27.7.2004, 246/27.7.2004, 317/2.11.2004, 348/16.11.2004, 406/21.12.2004, 95/22.3.2005, 11/5.4.2005, 125/11.4.2005, 126/11.4.2005, 127/11.4.2005, 139/12.4.2005, 155/26.4.2005, 164/10.5.2005, 216/13.6.2005, 263/5.7.2005, 326/6.9.2005, 355/20.9.2005, 370/20.9.2005, 415/18.10.2005, 431/25.10.2005, 455/15.11.2005, 480/5.12.2005, 481/5.12.2005, 514/20.12.2005, 10/4.1.2006, 51/31.1.2006, 61/1.2.2006, 93/21.2.2006, 124/16.3.2006, 192/11.4.2006, 194/11.4.2006, 202/18.4.2006, 203/18.4.2006, 227/8.5.2006, 228/8.5.2006, 265/30.5.2006, 266/30.5.2006, 288/6.6.2006, 297/13.6.2006, 298/13.6.2006, 299/13.6.2006, 308/20.6.2006, 309/20.6.2006, 316/27.6.2006, 322/4.7.2006, 323/4.7.2006, 324/4.7.2006, 351/18.7.2006, 353/18.7.2006, 385/1.8.2006, 386/1.8.2006, 387/1.8.2006, 388/1.8.2006, 390/28.8.2006, 427/12.9.2006, 434/19.9.2006, 461/10.10.2006, 467/10.10.2006, 493/7.11.2006, 494/8.11.2006, 495/8.11.2006, 498/10.11.2006, 588/28.12.2006, 5/9.1.2007, 41/29.1.2007, 56/5.2.2007, 86/13.2.2007, 136/13.3.2007, 228/8.5.2007, 238/15.5.2007, 344/19.6.2007, 442/1.8.2007, 500/16.10.2007, 534/13.11.2007, 70/5.2.2008, 135/13.3.2008 158/18.3.2008, 161/18.3.2008, 225/6.5.2008, 226/6.5.2008, 244/13.5.2008 διάφορες κυρώσεις, το εν λόγω πρόστιμο καθορίζεται στο ποσό των 30.000 ευρώ.

**Για τους λόγους αυτούς
Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης**

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία **ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε** ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με το διακριτικό τίτλο **ALPHA CHANNEL** τη διοικητική κύρωση του προστίμου των 30.000 ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παράγραφος 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδαφ. β του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή της, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε. που εδρεύει στην Αθήνα, στο 40,2 χιλιόμετρο Αττικής Οδού ΣΕΑ 1 Μεσογείων-Παιανία, με ΑΦΜ 094438520, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕΕ Αθηνών.
2. Του Γεώργιου Σουβατζή του Χαραλάμπους, κατοίκου Παιανίας Αττικής, στο 40,2^ο χλμ της Αττικής οδού, με ΑΦΜ 022318742 Δ.Ο.Υ. Αγ.Στεφάνου, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε κατά την 20^η Μαΐου 2008.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ